

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут архітектури, будівництва та енергетики
назва інституту випускової кафедри

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту архітектури,
будівництва та енергетики

(назва інституту)

Мирослав МАЗУР

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«28» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Критика сучасних архітектурних теорій

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень Магістр
(назва освітнього рівня)

Галузь знань 19 Архітектура та будівництво
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 191 – Архітектура та містобудування
(код і назва спеціальності)

Освітня програма Архітектура та містобудування
(назва ОП)

Статус дисципліни обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

Мова викладання українська

2024р.

Розробник(и):

професор кафедри архітектури та містобудування,
к.арх.
(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)
oleksii.iashchenko@nung.ua

(підпис)

Олексій ЯЩЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено на засіданні _____ кафедри архітектури та містобудування _____
(назва кафедри)

Протокол від «__» _____ 20__ року № _____

В.о. завідувача кафедри архітектури та містобудування
(назва кафедри)

(підпис)

Ярослав ВАСИЛИШИН
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Узгоджено:

В.о. завідувача випускової
кафедри архітектури та містобудування
(назва кафедри)

(підпис)

Ярослав ВАСИЛИШИН
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Гарант ОП "Архітектура та містобудування"
(назва програми)

(підпис)

Ярослав ВАСИЛИШИН
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	<p>Предметом вивчення дисципліни «Критика сучасних архітектурних теорій» є аналіз та критичне осмислення ключових теоретичних концепцій сучасної архітектури. Дисципліна охоплює різноманітні підходи до архітектурного мислення, їхній історичний контекст, взаємозв'язок із соціально-культурними, екологічними та технологічними змінами.</p> <p>Мета вивчення дисципліни</p> <p>Формування у студентів аналітичного мислення та навичок критичного аналізу сучасних архітектурних теорій, їх впливу на містобудівні процеси, екологічну стійкість та соціальну інклюзивність. Розвиток вміння застосовувати теоретичні знання для оцінки архітектурної практики та формування власної професійної позиції.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ознайомлення з основними сучасними архітектурними теоріями та їх еволюцією (модернізм, постмодернізм, деконструктивізм, параметризм, екологічна та соціальна архітектура тощо). ● Аналіз впливу філософських, соціальних та технологічних чинників на розвиток архітектурної теорії. ● Розгляд ключових теоретиків та критиків архітектури (Жан Нувель, Рем Колгас, Пітер Айзенман, Бьорк Інгельс тощо). ● Вивчення методів архітектурної критики та інструментів аналізу теоретичних концепцій. ● Дослідження взаємозв'язку між теорією та практикою у сучасній архітектурі. ● Виконання практичного завдання з критичного аналізу вибраної архітектурної теорії або конкретного архітектурного проекту через призму теоретичних концепцій.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	Електронний курс дисципліни https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=3812
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	«Архітектурне проектування житла малої поверховості», «Конструкції будівель та споруд», «Архітектурна композиція, графіка, макетування», «Законодавство та архітектурно-проектна справа», «Складні поверхні в архітектурі», «Основи містобудування», «Архітектурне проектування багатоповерхового житлового будинку», «Об'ємно-планувальні особливості туристичних баз і готелів», «Основи реконструкції та реставрації будівель та споруд», «Мобільність та інклюзивність міського середовища», «Архітектурне матеріалознавство», «Історія сучасної архітектури», «Архітектурне проектування громадської споруди», «Архітектурне проектування громадської споруди», «Основи

	містобудування», «Архітектурне проєктування за дипломною тематикою»
Постреквізити	
Результати навчання	<p>ПРН01 – Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.</p> <p>ПРН02 – Мати спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування.</p> <p>ПРН06 – Забезпечувати гармонізацію об’єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.</p> <p>ПРН08 – Організовувати роботу над комплексними архітектурно-містобудівними проєктами, співпрацю із замовниками та громадськістю при розробці, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.</p> <p>ПРН10 – Обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері архітектури та містобудування державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН11 – Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики.</p> <p>ПРН15 – Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проєктування об’єктів архітектури та містобудування.</p> <p>ПРН03 – Здійснювати передпроєктний аналіз архітектурно-містобудівних об’єктів і територій.</p> <p>ПРН07 – Здійснювати проєктне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв’язання задач дослідницького та інноваційного характеру.</p> <p>ПРН12 – Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проєктів.</p>
Компетентності	<p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК04. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>

	<p>ФК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>ФК02. Здатність розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>ФК06. Здатність аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію, необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування.</p> <p>ФК07. Здатність до проєктного моделювання і дослідження концептуальних, натурних та комп'ютерних моделей об'єктів архітектури та містобудування.</p> <p>ФК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування.</p> <p>ФК11. Здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування.</p>
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Іспит</p>
<p>Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p>	<p>Вивчення дисципліни дозволяє розвинути або покращити такі soft skills:</p> <p>Критичне мислення – вміння аналізувати сучасні архітектурні теорії, оцінювати їхній вплив на архітектурну практику, виявляти сильні та слабкі сторони концепцій.</p> <p>Креативність – здатність формувати нові підходи до осмислення архітектурних рішень, розвивати інноваційні концепції, застосовувати нетривіальні аналітичні методи.</p> <p>Комунікаційні навички – вміння презентувати та аргументувати критичний аналіз архітектурних теорій, ефективно взаємодіяти у професійному середовищі.</p> <p>Тайм-менеджмент – здатність структурувати дослідження, планувати аналіз архітектурних концепцій, ефективно працювати із науковими та теоретичними джерелами у визначені строки.</p> <p>Адаптивність – здатність розуміти динамічні зміни у сфері архітектурної думки, швидко орієнтуватися у нових теоріях та підходах, інтегрувати їх у професійний контекст.</p> <p>Емпатія та соціальна відповідальність – розуміння впливу архітектурних теорій на формування соціально інклюзивного, екологічно сталого та гуманного середовища.</p> <p>Управління стресом – здатність ефективно працювати у дискусійних ситуаціях, обґрунтовувати власні критичні погляди, аргументовано захищати позицію у теоретичних дебатах.</p>

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (введеного у дію наказом № 60 від 25 лютого 2019 р. <http://surl.li/jonqf>) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних

занять, відповідно до чинного протягом семестру розкладу, є обов'язковим. Запізнення на заняття – не допускаються. Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття дотримуються таких правил:

- тримають вимкненими електронні засоби зв'язку;
- залишають аудиторію виключно з дозволу викладача;
- активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; використовують технічні засоби навчання, котрі підвищують ефективність навчального процесу;
- поводять себе дисципліновано.

Здобувачі в обов'язковому порядку зобов'язані відпрацьовувати програмний матеріал не засвоєний ними внаслідок пропусків занять. Здобувач самостійно вивчає теоретичний матеріал, або виконує практична частина, використовуючи платформу Moodle. Контроль засвоєння знань здійснює викладач шляхом письмового чи усного опитування.

У разі проведення занять у режимі відеоконференції здобувачам потрібно дотримуватись таких вимог:

- приєднання тільки з використанням корпоративної пошти;
- використання свого імені та прізвища у назві акаунта для уникнення провокацій чи зриву заняття;
- за технічної можливості бажаним є увімкнення камери під час заняття.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Відповідно до “Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу” (введеного в дію наказом №327 від 13.12.2019р. <http://surl.li/jonqr>), дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Очікується, що письмові роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.

За виявлене порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

У разі будь-яких інших непорозумінь чи питань, відносини регулюються згідно із зазначеним вище Положенням.

3) щодо оцінювання

Здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни за умови виконання усіх лабораторних робіт, складання контролю засвоєння знань змістових модулів, відпрацювання пропущених занять та підтвердження опанування результатів навчання на мінімальному рівні (підсумкова структурна оцінка не менше 60 балів). Максимальна оцінка за роботу здобувача під час семестру становить 100 балів.

Форма семестрового контролю, передбачена навчальним планом, – диференційований залік, що виставляється до початку екзаменаційної сесії виключно на підставі результатів поточного контролю протягом семестру. Порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії регламентований наказом №213 від 17.11.2017р. (<http://surl.li/eztvl>).

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контролю здійснюються згідно «Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2020р. (наказ №262, <http://surl.li/gmlru>).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Всі лабораторні роботи повинні бути виконані вчасно для отримання максимальної заявленої кількості балів. Термін здачі роботи оголошує викладач під час видання завдання на лабораторну роботу. Якщо терміни здачі роботи порушені без поважних на те причин, робота оцінюється, виходячи з меншої кількості балів. Обсяг зменшення балів залежать від складності завдання та протермінування, і доводяться викладачем до відома здобувачів заздалегідь.

Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності здобувача з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Здобувачів вищої освіти, які за підсумками семестрового контролю мають академічну заборгованість допускають до її ліквідації в порядку та впродовж термінів, визначених університетом. Академічна заборгованість виникає у разі, коли здобувач освіти не допущений до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни або під час семестрового контролю здобувач освіти отримав менше балів, ніж визначена в університеті межа незадовільного навчання (отримано оцінку «незадовільно»).

Повторне складання заліків/екзаменів допускають не більше, ніж два рази з кожної дисципліни: один раз науково-педагогічному працівнику, який здійснював підсумковий контроль з навчального предмета, другий – комісії у складі не менше трьох науково-педагогічних працівників, яку створюють за розпорядженням директора навчально-наукового інституту.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються шляхом валідації у порядку, зазначеному у “Положенні про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в ІФНТУНГ” (наказ №283 від 09.11.2020р. <http://surl.li/ckpxn>).

Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі з метою підтвердження того, що здобувач вищої освіти досягнув результатів навчання, передбачених освітньою програмою. Визнання результатів навчання,

отриманих в умовах неформальної та/або інформальної освіти, проводиться протягом першого місяця у семестрі, в якому передбачено вивчення даної дисципліни.

Перелік деяких відомих навчальних платформ щодо здобуття неформальної та/або інформальної освіти:

- 1) Prometheus <https://prometheus.org.ua/>
- 2) EdEra <https://www.ed-era.com>
- 3) EdX <https://www.edx.org/>
- 4) Coursera <https://www.coursera.org/>
- 5) Future Learn <https://www.futurelearn.com/>
- 6) Udacity <https://www.udacity.com/>

Ініціатори вказаних платформ великою мірою скеровані на те, щоб забезпечити кожному навчання не лише на лекціях у школі чи університеті, але й упродовж усього життя для подолання розриву між реальними навичками, відповідною освітою та зайнятістю.

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/department/yakist-osviti/04-anketuvannya>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Законодавство та архітектурно-проектна справа» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах
		Семестр 1
Кількість кредитів ECTS	5	5
Загальний обсяг часу, год.	150	150
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	32	32
– лекційні заняття	14	14
– практичні заняття	18	18
– лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота, год	118	118
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	іспит	іспит

3.2. Лекційні заняття

Теми лекційних занять дисципліни наведено у таблиці 2

Таблиця 2 – Теми лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М1	Критика сучасних архітектурних теорій	14	
ЗМ1	Теоретичні засади архітектурної критики	4	
Т 1.1.	Поняття цілісності в архітектурному й філософському аспектах - Архітектурна форма та гармонія - Філософські концепції архітектурної цілісності - Взаємодія простору, матеріалу та ідеї	2	1, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Т 1.2.	Еволюція архітектурних теорій: від футуризму до тоталітарної архітектури - Ідея футуризму в архітектурі - Містобудівні концепції Ле Корбюзьє: від «Сучасного міста» до «Лучезарного міста» - Тоталітарність в архітектурі 40-х років	2	1, 10, 11, 12, 13, 14, 15
ЗМ2	Аналіз сучасних архітектурних концепцій	4	

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
Т 2.1	Вплив модерністських течій на сучасну архітектуру - Група «Стиль»: еволюція і розпад неопластицизму - Експресіонізм у архітектурі - Органічна архітектура (архітектура-скульптура)	2	1, 11, 12, 13, 14, 15
Т 2.2	Пошуки нової монументальності та критика сучасного містобудування - Національний регіоналізм (А. Аалто, О. Німеєр, К. Танге) - Творчість Л. Кана та Ф. Джонсона - Дебати щодо монументальності в архітектурі ХХІ століття	2	1, 10, 11, 13, 14, 15
ЗМЗ	Практики критичного аналізу архітектури	6	
Т 3.1	Постмодернізм та його критика - Теорія постмодернізму в архітектурі - Роботи Роберта Вентурі, Чарльза Дженкса та Філіпа Джонсона - Полеміка модернізму та постмодернізму	2	1, 10, 11, 12, 13, 19
Т 3.2	Новітні напрямки архітектурної теорії на межі ХХ і ХХІ століть - Виникнення параметризму - Генеративна архітектура та цифрові технології - Архітектурний мінімалізм і його критика	2	1, 10, 11, 12, 14, 16
Т 3.3	Соціальна відповідальність та майбутнє архітектури - Архітектура сталого розвитку - «Розумне місто»: утопія чи реальність? - Глобалізація vs. локальна ідентичність в архітектурі	2	1, 10, 11, 12, 13, 19
	Усього годин	14	

3.3. Практичні заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М1	Критика сучасних архітектурних теорій	18	
ЗМ1	Основи архітектурної критики	6	
Т 1.1.	Вступ до критики архітектури - Визначення критики в архітектурі - Архітектурна критика як інструмент аналізу та розвитку - Основні методи критичного аналізу	2	1, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
Т 1.2.	Історія та еволюція архітектурних теорій - Від модернізму до постмодернізму - Деконструктивізм, параметризм, сталий розвиток - Вплив суспільно-політичних змін на архітектурні концепції	2	1, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Т 1.3.	Філософські основи сучасної архітектури - Архітектурні утопії та антиутопії - Взаємозв'язок філософії та архітектури - Соціокультурні аспекти архітектурних рішень	2	1, 10, 11, 12, 13, 14, 15
ЗМ2	Аналіз сучасних архітектурних концепцій	6	
Т 2.1.	Аналіз архітектурного простору через теоретичну призму - Феномен простору в архітектурі - Символізм, семіотика та наратив в архітектурі	2	1, 11, 12, 13, 14, 15
Т 2.2	Критика сталого розвитку та екоархітектури - Архітектурні рішення у відповідь на кліматичні виклики - «Зелене» містобудування та його критика	2	1, 10, 11, 13, 14, 15
Т 2.3	Соціальна відповідальність та інклюзивність у сучасній архітектурі - Просторова справедливість: хто і для кого будує архітектуру - Архітектура без бар'єрів: соціальні та культурні аспекти	2	1, 10, 11, 12, 13, 15
ЗМ3	Практичні кейси архітектурної критики	6	
Т 3.1	Аналіз робіт сучасних архітекторів - Заха Хадід, Рем Колгас, Бьорк Інгельс, Жан Нувель - Як теорія впливає на практику	2	2,6,8,11
Т 3.2	Дебати в архітектурі ХХІ століття - Феномен «зіркових» архітекторів: користь чи шкода? - Глобалізація vs локальний контекст у сучасній архітектурі	2	1,2,4,5,8
Т 3.3	Практичний аналіз архітектурного проєкту - Використання методів архітектурної критики - Побудова аргументованої позиції щодо конкретного архітектурного об'єкта	2	5,6,7,9,13
	Усього годин	18	

3.4. Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах даного курсу наводяться у таблиці 4.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	24
Підготовка до практичних занять	39
Підготовка до поточних контрольних заходів	16
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	39
Усього годин	118

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	К-сть годин	Література
М 1	Критика сучасних архітектурних теорій	39	
ЗМ1	Теоретичні засади архітектурної критики	39	
Т 1.1	Основи архітектурної критики - Визначення критики в архітектурі та її функції - Типологія критики: академічна, журналістська, професійна - Методи аналізу архітектурних об'єктів	6	1,4,6,7
Т 1.2	Історичний розвиток архітектурних теорій - Основні концепції від модернізму до постмодернізму - Ключові теоретики архітектури ХХ–ХХІ століття - Вплив соціальних і технологічних змін на теорію	5	2,3,4,6,9
Т 1.3	Деконструктивізм як виклик традиційній архітектурі - Основні принципи деконструктивізму - Аналіз робіт Захи Хадід, Бернарда Чумі, Пітера Айзенмана - Критика деконструктивізму: хаос чи новий порядок?	5	9,10,11,12

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	К-сть годин	Література
Т 1.4	Параметризм і цифрові технології в архітектурі - Роль алгоритмічного дизайну у сучасній архітектурі - Роботи Патріка Шумахера та їхня критика - Дискусія щодо ролі штучного інтелекту у формуванні архітектури	5	9,10,11,12
Т 1.5	Архітектурна етика та соціальна відповідальність - Поняття «соціальної архітектури» - Інклюзивність та універсальний дизайн - Полеміка щодо «архітектури для всіх»	4	9,10,11,12
Т 1.6	Сталий розвиток у сучасній архітектурі - Критика «зелених» технологій в архітектурі - Конфлікт між естетикою та екологічною сталістю - Біокліматична архітектура	4	9,10,11,12,17
Т 1.7	Контroversійні тенденції у сучасній архітектурі - «Зіркові» архітектори та комерціалізація дизайну - Концепція high-tech і її еволюція - Глобалізація vs. локальна ідентичність в архітектурі	5	3,5,6,8,10,18
Т 1.8	Критика нових урбаністичних концепцій - «Розумне місто»: утопія чи реальність? - Гентрифікація та її архітектурні наслідки - Концепція 15-хвилинного міста	5	6,7,9,12,17
	Усього годин	39	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

3.6. Курсова робота не передбачена навчальним планом

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Основна література

1. Чарльз Дженкс «Мова постмодерністської архітектури» – Київ: Основи, 2019. – 312 с.
  - Дослідження розвитку постмодерністської архітектури, її знакових форм і концепцій.
2. Рем Колгас «S, M, L, XL» – Київ: Артбук, 2020. – 1376 с.
  - Антологія теоретичних текстів та проєктів, що формують сучасну архітектурну думку.
3. Пітер Айзенман «Тектоніка та форма» – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 288 с.
  - Аналіз архітектурної форми через призму деконструктивізму.
4. Вітрувій «Десять книг про архітектуру» – Київ: Наукова думка, 2016. – 450 с.

- Класичний трактат, що заклав основи архітектурного мислення та критики.
- 5. Кенет Фремpton «Сучасна архітектура: критична історія» – Харків: Дискурс, 2021. – 416 с.
  - Аналітичний огляд еволюції сучасної архітектури та її теоретичних основ.
- 6. Бернард Чумі «Архітектура та подія» – Київ: Факт, 2017. – 278 с.
  - Дослідження архітектури крізь призму подійності та взаємодії простору і часу.
- 7. Крістофер Александер «Мова проєктування» – Київ: ArtHuss, 2020. – 320 с.
  - Практичний посібник з аналізу та створення архітектурних форм.

4.2. Додаткова література

8. Колін Роу «Прозорість: літеральна та феноменальна» – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 224 с.
9. Анрі Лефевр «Право на місто» – Київ: Основи, 2021. – 290 с.
10. Дельфін Дебуа «Архітектура та її критики» – Харків: Алерта, 2018. – 245 с.
11. Марк Віглі «Деконструкція в архітектурі» – Київ: Логос, 2017. – 312 с.
12. Єн Гейг «Філософія архітектури» – Київ: Фоліо, 2022. – 256 с.
13. Жан Нувель «Маніфест архітектури» – Харків: Артбук, 2021. – 198 с.
14. Мінрегіон України «Рекомендації щодо архітектурного аналізу середовища» – Київ: Мінрегіон, 2022. – 152 с.
15. Тімоті Лаклін «Постцифрова архітектура» – Київ: ArtHuss, 2023. – 280 с.

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- **ArchDaily** – міжнародний ресурс з архітектури та критики
<https://www.archdaily.com>
- **Dezeen** – онлайн-журнал про сучасну архітектуру
<https://www.dezeen.com>
- **Domus** – аналітичні статті з архітектурної критики
<https://www.domusweb.it>
- **ResearchGate** – наукові публікації з архітектурної теорії
<https://www.researchgate.net>
- **JSTOR** – база наукових статей з архітектурної критики
<https://www.jstor.org>
- **Офіційний сайт Мінрегіону України**
<https://minregion.gov.ua>
- **Бібліотека ІФНТУНГ**
<https://library.nung.edu.ua>

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми навчання: навчальні заняття - лекції, практичні, лабораторні, консультації; самостійна робота - вивчення окремих питань тем студентом самостійно, підготовка до відпрацювання занять у разі пропуску; практична підготовка - підготовка до виконання лабораторних робіт; контрольні заходи - тести, контрольні роботи. При вивченні дисципліни відповідно до наказу №150 від 24.06.2021р. використовуються такі методи навчання, а саме: **МН 1** – словесні методи (**МН 1.1** – лекція, **МН 1.2** – розповідь – пояснення, **МН 1.3** – бесіда); **МН 2** – наочні методи (**МН 2.4** – комп'ютерні і мультимедійні методи); **МН 3** - практичні методи (**МН 3.1** – вправи, **МН 3.4** – практичні роботи); **МН 7** – аналітичний метод; **МН 14** – творчий метод; **МН 15** – проблемно-пошуковий метод; **МН 18** – методи самостійної роботи вдома; **МН 19** – робота під керівництвом викладача **МН 20** - інтерактивні методи (**МН 20.1** – кейс-метод, бесіда-діалог).

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
<p>ПРН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.</p> <p>ПРН02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.</p> <p>ПРН03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.</p> <p>ПРН04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності. ПРН05. Знати, розуміти та оцінювати</p>	<p>МН 1 – словесні методи (МН 1.2 – розповідь-пояснення, МН 1.3 – бесіда);</p> <p>МН 2 – наочні методи (МН 2.1 – ілюстрування, МН 2.4 – комп'ютерні і мультимедійні методи);</p> <p>МН 3 – практичні методи (МН 3.4 – практичні роботи);</p> <p>МН 4 – індуктивний метод;</p> <p>МН 5 – дедуктивний метод;</p> <p>МН 7 – аналітичний метод;</p> <p>МН 8 – синтетичний метод;</p> <p>МН 9 – порівняння;</p> <p>МН 10 – узагальнення;</p> <p>МН 11 – конкретизація;</p> <p>МН 12 – виокремлення основного;</p> <p>МН 14 – творчий метод;</p> <p>МН 15 – проблемно-пошуковий метод;</p> <p>МН 16 – евристичний</p>	<p>МФО 2 - залік</p> <p>МФО 4 - поточний контроль</p> <p>МФО 10 - комплексний контроль</p> <p>МФО 12 - портфоліо</p>

характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проектних рішень будівель і споруд, в проектах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури та містобудування.

ПРН06. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.

ПРН07. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проектів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів.

ПРН08. Організовувати роботу над комплексними архітектурно-містобудівними проектами, співпрацю з замовниками та громадськістю при розробці, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проектів; зрозуміло доносити власні висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців.

ПРН09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень.

ПРН10. Обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері архітектури та містобудування державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН11. Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики.

ПРН12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення

метод;

МН 17 – дослідницький метод;

МН 18 – методи самостійної роботи вдома;

МН 19 – робота під керівництвом викладача;

МН 20 – інтерактивні методи (**МН 20.1** – кейс-метод, **МН 20.2** –

дискусія, диспут, **МН**

20.3 – мозковий штурм,

МН 20.7 – бесіда-діалог).

досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проєктів. ПРН13. Обґрунтовувати безпекові, санітарно-гігієнічні, екологічні, інженерно-технічні і техніко-економічні рішення і показники у комплексному архітектурно-містобудівному проєктуванні. ПРН14. Здійснювати авторський нагляд за реалізацією проєктів у сфері архітектури та містобудування. ПРН15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проєктування об'єктів архітектури та містобудування.		
--	--	--

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Теоретичний курс	10
Контроль засвоєння теоретичних знань змістовного модуля ЗМ1. (МФО 6 - письмовий контроль)	10
Контроль та навичок отриманих за підсумками виконання семестрового завдання навчального курсу даної дисципліни МФО 2 - залік, МФО 4 - поточний контроль, МФО 12 - портфоліо, а саме:	90
Поточний контроль коретності побудови інформаційної моделі за підсумками вивчення Т 1.1 - Т 1.5	25
Поточний контроль коретності побудови інформаційної моделі за підсумками вивчення Т 1.6 - Т 1.8	25
Перевірка залікової роботи	40
Усього балів	100

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	<i>90...100</i>	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності;

		студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти

			іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі (аудиторні заняття згідно з розкладом) із використанням мультимедійних засобів (проектори, інтерактивні панелі, презентації). Для виконання практичних робіт знадобиться техніка для аналізу та проектування (персональні комп'ютери або ноутбуки), графічні матеріали (олівці, маркери, скетчбуки, ватман А4–А3). Програмне забезпечення: Adobe InDesign, Photoshop, SketchUp, AutoCAD, ArchiCAD.

Для підготовки до занять потрібен доступ до бібліотеки ІФНТУНГ або її сайту; доступ до інтернет-ресурсів, наукових публікацій, освітніх платформ (ResearchGate, JSTOR, Coursera), архітектурних видань (Domus, ArchDaily, Dezeen), збірників архітектурних теоретичних праць.

У разі дистанційного і змішаного навчання комунікація учасників освітнього процесу налаштовується через корпоративну електронну пошту, месенджер (для вирішення організаційних нагальних питань); заняття проводяться у режимі відеоконференції (Zoom, Google Meet); самостійне опрацювання матеріалу, здача лабораторних робіт, контроль набутих знань реалізуються на навчальній платформі Moodle (<https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=3812>).